

Særutskrift av sak 04/23 behandlet av Flekkefjord kirkelige fellestråd i møte 14.jan.2023..

FKR 04/2023 Høring - adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetting i Dnk.

Saksbehandler: STEIN JARLE RAFOSS

Saken gjelder:

Det er anledning for Flekkefjord kirkelige fellestråd til å gi offentlig høringsuttalelse innen fristen 15.mars. Rådet må ta stilling til:

- A) Om det skal gis høringsuttalelse.
- B) Formulering av høringsuttalelse.

Saksbehandling.

I og med at neste fellestrådsmøte er etter fristen, så må rådet både ta stilling til om det skal gis høringsuttalelse, og i tilfelle ja, hvordan den skal formuleres.

Kirkeverge har hatt dialog med rådsleder og vi er samstemte om at saken er viktig for Dnk som en helhet. Kirkerådets utredning av saken oppleves å bygge på en mangelfull virkelighetsforståelse av de realiteter som kirken samlet bygger på.

Denne sak bør kunne behandles uavhengig av hva slags syn en har på spørsmålet, om «likekjønnet samliv» er et kriterium som skal vektlegges ved ansettelse eller ikke. Flekkefjord kirkelige fellestråd har lokalt valgt å følge Lov om diskriminering, uten å benytte seg av de unntaksmuligheter som gis til trossamfunn.

Det er to prinsipielle forhold, som det er vanskelig å se at Kirkerådet har tatt tilstrekkelig hensyn til.

A) Respekt og tilhørighet

Det finnes to likestilte læremessige syn på likekjønnet samliv, som skal kunne fungere sammen i kirken. Hva vil skje ved et ja eller nei fra Kirkemøtet, til det forslaget som foreligger?

- B) Har Kirkemøtet juridisk hjemmel til å instruere et selvstendig lokalt rettssubjekt til å endre en lovlig praksis?

A) Respekt og tilhørighet - som grunnlag for en felles enhet uavhengig av syn på sak..

Det foreligger en delt uttalelse fra kirkens lærenemnd fra 2005 om likekjønnet samliv. Ved behandling i Kirkemøtet i 2017 om vigsling av likekjønnede par, ble det inngått et kompromiss. Dette innebærer at det i kirken er to likestilte læremessige syn på likekjønnet samliv.

De «konservative», som fikk for store problemer med kirkemøtevedtaket i 2017, har valgt å melde seg ut og blitt medlem av andre trossamfunn.

Kirkens enhet er viktig. Ulik trosforståelse bør det fra Kirkerådets side være respekt for, ikke minst ut fra vedtaket fra 2017.

Det kan oppleves som en omkamp fra «Åpen kirkegruppe» som ønsker at det skal kun være et syn på denne sak i Dnk.

Vurderingen er slik, at det som vil skje i etterkant av Kirkemøtets behandling av denne sak antagelig er:

- Dersom Kirkemøtet følger Kirkerådets anbefaling, så vil enda flere «konservative» oppleve at det ikke er plass for dem i Dnk.

- Dersom Kirkemøtet ikke følger Kirkerådets anbefaling, så vil noen «liberale» oppleve at det ikke er plass for dem i Dnk.
- Det burde være mulig for Kirkerådet å anbefale at det ikke er formålstjenlig å behandle saken på Kirkemøtet, fordi en slik behandling vil medføre at mange vil oppleve et resultat som for vanskelig å leve med innen Dnk. Det vil kunne skje uavhengig av hva resultatet av behandlingen blir.

B) Har Kirkemøtet juridisk hjemmel til å instruere et selvstendig lokalt rettssubjekt til å endre en praksis som er i henhold til norsk lov ?

Likestillings- og diskrimineringsloven og høringsnotatet beskriver at det er full adgang til å spørre om samlivsform, dersom man kan i tilsettingsprosessen vil vektlegge om kandidatene er samboere eller gift. Blir forslaget vedtatt kan man imidlertid ikke legge vekt på om søkeren er i et likekjønnet ekteskap.

Det er noen kirkelige organer (bispedømmeråd og menighetsråd/fellesråd) som på demokratisk vis har fattet vedtak innenfor lovens rammer om at samlivsform kan tillegges vekt ved tilsetninger. Forslaget som er fremlagt innebærer en overkjøring av lokaldemokratiet i Dnk.

Når det gjelder tilsetninger i sokn og fellesråd er det ikke opplagt at kirkemøtet har juridisk hjemmel til å legge denne type begrensninger på soknets selvstendige tilsettingsmyndighet. Det kirkelige reformarbeid og forarbeidene til Kirkeloven, har vektlagt å tydeliggjøre soknets selvstendighet, som eget rettssubjekt, når det gjelder forholdet til de kirkelige organer på regionalt og sentralt nivå. Kirkeloven slår derfor fast at soknet er den grunnleggende enhet i Den norske kirke. Det er menighetsrådet som opptrer på vegne av soknet når ikke annet er fastsatt i lov, eller i medhold av lov. Notat fra advokatfirmaet Hjort til Kirkens arbeidsgiverorganisasjon datert 17 mars 2022 er i denne sammenheng en relevant referanse.

Det brukes en argumentasjon om at etter kirkemøtet 2022 får et felles personalreglement, og dermed kan det ikke ha forskjellige tilsettingsreglement.

De fleste fellesråd vil sannsynligvis se seg tjent med å slutte seg til et felles personalreglement, men det vil være avhengig av at det enkelte fellesråd gjør vedtak om det. Spørsmålet om Kirkemøtet har juridisk mandat til å følge Kirkerådets anbefaling i denne høring, oppfattes dermed ikke til å være tilstrekkelig avklart.

Dersom Kirkemøtet ønsker at det skal være et godt samarbeid og forståelse mellom de lokalkirkelige og sentralkirkelige organer, vil det være uklokt å utfordre denne tilliten. Det vil oppleves som en maktbruk av Kirkerådet, som kirken som helhet ikke er tjent med. De frivillige som kirken er helt avhengig av, trenger å oppleve mer inspirasjon og ikke mer frustrasjon.

Forslag til vedtak:

Flekkefjord kirkelige fellesråd sender inn en høringsuttalelse med anbefaling om at Kirkerådet tilrår anbefaler at saken ikke behandles av Kirkemøtet.

Fellesrådet her har selv bestemt at «Lov om diskriminering» skal følges i tilsettingssaker, uten bruk av de unntaksregler som loven åpner for. Men fellesrådet vil, så lenge vedtaket fra 2017 om at to likeverdige forskjellige syn skal fungere sammen i Dnk, forsvare andre fellesråds rett til å ha sin egen bestemmelse.

Kirkerådets utredning mangler virkelighetsforståelse og respekt for andres syn, og vil kunne medføre ytterlige oppsplitting og frafall av medlemmer.

Den juridiske avklaring, om hvorvidt det sentralkirkelige organet kan instruere et lokalt rettssubjekt i ansettelsespraksis, er ikke tilstrekkelig avklart. En slik fremgangsmåte, med

forslag til maktbruk uten tilstrekkelig avklart juridisk hjemmel, svekker tilliten til Kirkerådet som utredningsorgan for Kirkemøtet.

Høringsuttalelsen sendes ved at særutskrift av denne sak sendes inn.

Møtebehandling:

Det ble drøftet to forhold:

- A) Leder av fellesrådet ønsket å tilføye ytterligere et argument for at saken bør avvises: Selv om forslaget formelt sett er avgrenset til likekjønnet samlivsform, vil det i praksis gjøre det umulig, for de tilsettingsorgan som har behov for det, å spørre søkere om alle samlivsformer og sivilstatus. Fellesrådet for øvrig så ikke behov for å ta med denne tilføyelsen.
- B) Fellesrådet mente at begrunnelsen i forslag til vedtak var bedre formulert i saksfremstillingen og ønsket dette revidert.

Vedtak:

Flekkefjord kirkelige fellesråd sender inn en høringsuttalelse om at Kirkerådet tilrår at saken ikke behandles av Kirkemøtet.

Begrunnelsen fra fellesrådet er:

- A) Fellesrådet opplever høringen som manglende respekt for kirkemøtevedtaket fra 2017. Dette vedtak innebar et kompromiss om at det i Dnk skal kunne eksistere to likeverdige syn på likekjønnet samliv. Se utfyllende beskrivelse i saksfremstilling.
- B) Fellesrådet stiller spørsmålsteget om kirkemøtet har juridisk hjemmel til å instruere et selvstendig lokalt rettssubjekt til å endre en praksis som er i henhold til norsk lov.

Høringsuttalelsen sendes ved at særutskrift av denne sak sendes inn.